

יביע אומר

בראשות הרב יגאל כהן שליט"א

מאמר השבוע

מאת ראש המוסדות הרה"ג יגאל כהן שליט"א

עלון מס': 405

פרשת פקודי

זמני השבת

הזמנים לפי לוח "אור החיים"

יום	ת"א	ח'פה	ב"ש
כניסה:	17:30	17:31	17:31
יציאה:	18:23	18:23	18:23
ר"ת:	19:07	19:05	19:06

בירושלים: לנוהגים 40 דקות 17:12

הבטחון.

"כִּן בְּטָחוּ אֲבֹתֵינוּ בְּטָחוּ וּתְפִלְטָמוּ" (תהלים כ"ב, ה). דוד המלך מעיד בפסוק זה שאבותינו הקדושים בטחו רק בבורא יתברך ולא באף אחר מלבדו, ובזכות זה הציל אותם מיד כל שונאייהם.

"יבנים מכאובים לרשע והבוטח בה' חסד יסוכבנו" (תהלים ל"ב, ו).

בינקוט שמעוני (תהלים רמז תשי"ט) מוכא הקסר נפלא לפסוק זה.

"רבי אליעזר ורבי תנחום בשם רבי ירמיה, אפלו רשע ובוטח בה' חסד יסוכבנו". אדם שהוא חלילה רשע ויש לו מכאובים רבים, וכמוכן אין לו זכות כדי לצאת מצרותיו, אם רק יבטח בבורא יתברך, אזי הקב"ה יסוכב אותו בחסד תמידי, וזאת רק בזכות המצוה שבטח עליו יתברך.

ועוד פרוש - "חסד יסוכבנו" בכל מעשיו אשר יעשה... דהינו, סגלת הבטחון היא הגורמת שכל מה שצריך אצלו בחיים יהיה בחסד גדול.

"בטח בה' ויעשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה, והתענג על ה' ויתן לך משאלת לבך" (תהלים ל"ז, ג-ד).

רש"י מפרש פסוקים אלו: תבטח בה', ואל תגוב דבר שאינו שלך, ותתן צדקה לעני. ואם תשאל במה אתה פרנס? תדע שתאכל ותתפרנס משכר האמונה שהאמנת בקב"ה לסמך עליו ולעשות טוב.

שוב מבטיח לנו דוד מלכנו: אל תקח דבר שאינו שלך או אינו מגיע לך. אדרבה, תן משלך לאחרים שזקוקים לעזרה, ואפלו אם אין לך זכות לפרנסה ברוח, פרנס אותך הבורא יתברך בזכות מצות האמונה שהאמנת בו.

ממשיר דוד בהבטחתו ואומר: "והתענג על ה' ויתן לך משאלת לבך" - פנוקים רבות! לא רק דברים בסיסיים, אלא נוכל להתענג על הבורא יתברך בכל משאלות לבנו. כמוכן אם הן לטובתנו.

"גול על ה' דרךך ובטח עליו והוא יעשה" (תהלים ל"ז, ה).

גלגל על הקב"ה כל צרכיך - כן מפרש רש"י פסוק זה - כלומר: צריך בריאות, גלגל את זה על ה'. צריך פרנסה, גם את זה גלגל עליו. ולדים, גלגל על הבורא. וכן בכל הצרכים שלך בעולם. ולאחר שנגלגל אותם על הבורא, ע"י שתפנה אליו ותאמר לו "אבא, אני צריך רפואה, תפתר לי את הבעיה בבקשה", וכן בכל דבר תמשך

ממשיך דוד בהבטחתו ואומר: "והתענג על ה' ויתן לך משאלת לבך" - פנוקים רבות! לא רק דברים בסיסיים, אלא נוכל להתענג על הבורא יתברך בכל משאלות לבנו. כמוכן אם הן לטובתנו.

"גול על ה' דרךך ובטח עליו והוא יעשה" (תהלים ל"ז, ה).

גלגל על הקב"ה כל צרכיך - כן מפרש רש"י פסוק זה - כלומר: צריך בריאות, גלגל את זה על ה'. צריך פרנסה, גם את זה גלגל עליו. ולדים, גלגל על הבורא. וכן בכל הצרכים שלך בעולם. ולאחר שנגלגל אותם על הבורא, ע"י שתפנה אליו ותאמר לו "אבא, אני צריך רפואה, תפתר לי את הבעיה בבקשה", וכן בכל דבר תמשך

ממשיך דוד בהבטחתו ואומר: "והתענג על ה' ויתן לך משאלת לבך" - פנוקים רבות! לא רק דברים בסיסיים, אלא נוכל להתענג על הבורא יתברך בכל משאלות לבנו. כמוכן אם הן לטובתנו.

"גול על ה' דרךך ובטח עליו והוא יעשה" (תהלים ל"ז, ה).

גלגל על הקב"ה כל צרכיך - כן מפרש רש"י פסוק זה - כלומר: צריך בריאות, גלגל את זה על ה'. צריך פרנסה, גם את זה גלגל עליו. ולדים, גלגל על הבורא. וכן בכל הצרכים שלך בעולם. ולאחר שנגלגל אותם על הבורא, ע"י שתפנה אליו ותאמר לו "אבא, אני צריך רפואה, תפתר לי את הבעיה בבקשה", וכן בכל דבר תמשך

ממשיך דוד בהבטחתו ואומר: "והתענג על ה' ויתן לך משאלת לבך" - פנוקים רבות! לא רק דברים בסיסיים, אלא נוכל להתענג על הבורא יתברך בכל משאלות לבנו. כמוכן אם הן לטובתנו.

"גול על ה' דרךך ובטח עליו והוא יעשה" (תהלים ל"ז, ה).

גלגל על הקב"ה כל צרכיך - כן מפרש רש"י פסוק זה - כלומר: צריך בריאות, גלגל את זה על ה'. צריך פרנסה, גם את זה גלגל עליו. ולדים, גלגל על הבורא. וכן בכל הצרכים שלך בעולם. ולאחר שנגלגל אותם על הבורא, ע"י שתפנה אליו ותאמר לו "אבא, אני צריך רפואה, תפתר לי את הבעיה בבקשה", וכן בכל דבר תמשך

מאמר השבוע

הנהגות מרן

שאלות ותשובות

דוד המלך

לאשת ההיל

פנינים מהפרשה

מוסר עם סיפור

פניני הדף היומי

שמירת הלשון

יש לכם שמחה במשפחה?
ברית חתונה בר מצוה.

יחנה הסמולה לקיים סעודת ערים באותו היום לאנשים שחזק לבם
בתורה של 466 ש"ח הפחתות ב"סססס"ד
החזק שותפים להבאיל למעלה מסוגה ועשרים איש להצלתם

להשתתפות חייגו: 03-8000770

ניתן לתרום להפצת העלון ולהקדיש לעילוי נשמת לברכה רפואה והצלחה בטל: 03-8000770 פרטי ח-נ לתרומות: בנק מרכנתיל 17, סניף 732 חשבון 73444 ע"ש יביע אומר

נא לשמור על קדושת הגליון

אין לקרוא בזמן התפילה וקריאת התורה

שאלות ותשובות

מאת הרב יגאל כהן שליט"א

הנהגות מרן

רבנו הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

למה תלו את עשרת בני המן

ביום אחד...

פעם אחת בשנת תש"ס הקריא את דברי הרמב"ם (פ"ב מהל' מגילה הל' יב), שצריך לקרוא את עשרת בני המן בנישימה אחת, כדי להודיע שכל בני המן נתלו ונהרגו כאחד, ואז אמר בדרך צחות: "אתם יודעים למה תלו את כל בני המן ביום אחד? שאם היו תולים כל יום אחד אחד, היו הולכים לבג"ץ ומבטלים את עונש התליה..."

גם בפורים צריך לשמוע הלכות... ובפורים שנת תשנ"ט כשהחל מרן הרב זצ"ל לקרוא את ההלכה ברמב"ם, התיישב לידו ילד שהתחפש למרן הרב, והחל אותו הילד עם הקהל לצחוק, וכששמע הרב את הרעש והצחוק, גער בקהל ואמר: "מה אתם לא רוצים לשמוע הלכות? גם ביום פורים צריך לשמוע הלכות!". הלכות בתמונות (עמ' 136).

היה מסתגר בחדרו ביום פורים ואמר לי נכדו הרב יגאל ר' עובדיה יוסף טולידאנו שליט"א, שבזמן ילדותו (שלו), היה מרן הרב מקבל קהל ביום פורים בשעות הבוקר ולאחר מכן עורך סעודה קטנה, שותה מעט, גם על מיטתו כדברי הרמב"ם (פ"ב מהל' מגילה הל' טו), ולאחר מכן מסתגר בחדרו ללמוד ללא שיפועיהו. ועיקר יום הפורים היה עסקו בלימוד התורה. וע"ע במש"כ במנהגי הראש"ל ח"ג (עמ' 145).

מתוך מנהגי הראש"ל חלק ד' שיצא לאור לאחרונה. פל' להשגה 052-7156961 הרב אלון בן עמי

שאלה: מי שלא נתן זכר מחצית השקל לפני פורים האם יכול לתן לאחר פורים זה יחשב לו? תשובה: היות ואנחנו עושים זכר למה שהיה במקדש (וחשוב להזכיר "זכר" למחצית השקל ולא מחצית השקל) ובמקדש היה אפשר ליתן עד ר"ח ניסן כמבואר ברמב"ם הלכות שקלים ולכן גם בימינו מי שלא נתן יכול ליתן עד ראש חודש ניסן.

שאלה: האם אפשר לתת מתנות לאביונים קודם הפורים? תשובה: אפשר ליתן קודם פורים בשני אופנים (א) שיאמר לפני שיזכה בזה רק בפורים (ב) שייתן לגבאי צדקה שיחלק לפני ביום פורים. (ביאור הלכה סי' תרצב סעי' א ועיין שם שאם נותן גם ביום פורים וגם לפני מועיל).

שאלה: האם שונתנים מתנות לאביונים צריך להודיע לו שאלו מתנות לאביונים? תשובה: אין צורך להודיע לו והפוך עדיף לא להודיע לו כדי שלא יתבייש שקוראים לו אביון וידוע חומרת המבייש העני. (כמבואר במרן יור"ד סי' מט וכן כתב חזון עובדיה פורים עמ' קעב).

שאלה: האם מותר לגבר לצבוע השערות בפורים? תשובה: מעיקר הדין יש מקום להקל בזה אך אין הדבר ראוי. [ברמ"א סי' תרצו סעיף ח הביא דברי מהר"י מינץ שהקל לגבר ללבוש שמלת אשה ולפי"ז ודאי שיש להתיר בנ"ד, אלא שרבים מאחרונים השיגו ע"ד עי' בכנה"ג שם ובמשנ"ב (ס"ק ל) וכן פסק להחמיר בשו"ת יחיה דעת ח"ה (סי' נ) אלא שבנ"ד יש לצרף סברת הב"ח יור"ד (סי' קפב) שכל שלא עושה כן להדמות לאשה מותר והכא אין כוונתו להדמות ועוד יש לצרף המבואר בשו"ע (יור"ד סי' קפב ס"א) שבדבר שאף דרך הגברים לעשות כן יש איסור ובזה נראה שאף דרך הדברים לעשות כן וכן העלה בשו"ת אבני דרך (ח"ט סי' קיג) אלא שבכל אופן אין זה מן הראוי].

שאלה: אדם ששולח מנות לאביו האם מקיים מצות משלוח מנות? תשובה: כן בהחלט והוא הדין ברבו. [כמבואר בשו"ת מהר"י סי' רד שגם הוא כלל רעהו ואף בזה מרבה אהבה וחיבה וכן פסק בשו"ת יביע אומר ח"ט סי' עב ודלא כש"כ בשו"ת מעשה ניסים סי' רכה]

שאלה: האם אפשר לשלוח מנות בלילה? תשובה: מצות משלוח מנות היא ביום הפורים ולא בלילה ומכל מקום באופן שאינו יכול לשלוח ביום יכול לבקש מחבירו שהתכוין לקנות המשלוח רק בבוקר ובכך יוצא ידי חובה. [ברמ"א סי' תרצה מבואר שמשלוח מנות ביום ולא בלילה ומקורו בדברי הרא"ש פ"ק דמגילה סי' ו וכמה טעמים נאמרו בכך ומ"מ יכול לנהוג כש"כ וכן שמעתי ממכמה ת"ח שמורים כן]

שאלה: אדם ששולח בקבוק יין האם יוצא ידי חובת משלוח מנות? תשובה: בקבוק יין נחשב מנה אף שהוא משקה אלא שצריך שתי מנות ולכן צריך לצרף למשלוח דבר מאכל ובכך יקיים המצוה. [כמבואר בשו"ע סי' תרצה ס"ד ומש"כ שבקבוק יין נחשב מנה כן העלה מרן זצ"ל בחזון עובדיה פורים עמ' קיח ודלא כש"כ במועדים וזמנים ח"ב ס"ס נד עי"ש]

דוד המלך

מאת הרב אליהו עמר שליט"א

המלך דוד

עבודת הכהנים ושירת הלויים

תפקידם של הלויים היה לשורר ולנגן בכלי שיר בעת הקרבת הקורבנות בבית המקדש, כשבמבט ראשון נראה שהכהנים הם האחראים לכך שהקורבן יתקבל ברצון, ואילו תפקיד הלויים נועד רק כדי ללוות אותם בשירה, אך 'הבן איש חי' בספרו 'בן יהודע' (ערכין יא ע"א), ביאר את גודל האחריות שהיתה מוטלת על כתפי הלויים, תחילה הוא מקדים וכותב, שבקרבת הקורבנות ביום המקדש היו משתפים את כל ארבעת חלקי הבריאה, דומם צומח חי ומדבר, כנגד ה'דומם' היו בוזקים מלח על הקורבן, וכנגד ה'צומח' היו מנסכים יין על גבי המזבח, וכנגד ה'חי', היו מביאים קורבנות מבעלי חיים, וכנגד ה'מדבר' היה הכהן מקריב את הקורבן, כל הפעולות הללו היו רק הכנה ותשתית לקראת הרגע המרום שבו תשרה השכינה על מעשה הקורבנות, וכיצד היו

מחברים את הדומם הצומח החי והמדבר למערכת הרוחנית? כאן נכנס תפקידם של הלויים. כאשר הלויים היו שרים שירה ומזמרים מזמורים מיוחדים עבור כל קורבן, מזמורים אותם חיבר דוד המלך עם המנגינות שנמסרו להם מפי משה רבינו, היו גורמים להשראת השכינה, ואם היו שרים שיר שאינו מתאים לאותו קורבן, לא היה הקורבן מתקבל לרצון (ראש השנה ל ע"ב).

יהוד שלם

נמצא שעבודת הקורבנות היא שילוב של עבודת הכהנים ושירת הלויים, ומסיים ה'בן יהודע' (ערכין יא ע"ב) שבמילה 'עבודה' יש בה את אותיות 'וה' שאלו אותיות הסיום של שם ה', ובמילה 'שירה' יש את האותיות 'יה' שאלו האותיות הפותחות של שם ה', ורק על ידי שילוב של שירת הלויים שמורידה קדושה מלמעלה (יה), ועבודת הכהנים שמעלה את הקורבן מלמטה (וה), היה שמו של ה' שלם והשכינה היתה שורה על הקורבן, וכבר אמרו חכמינו 'שהיכל הנגינה קרוב להיכל רוח הקודש'. בכוח השירה לחולל ישועות

יותר מזה מצינו שבכוח השירה לחולל ישועות, וכפי שמספר הנביא (דברי הימים ב, כ, כב) על המלך יהושפט (נינו של שלמה המלך), שכאשר רצה לנצח את בני מואב ועמון שיצאו להילחם כנגדו, התפלל לבורא עולם, ואמר לו הקדוש ברוך הוא בזמן שהלויים ישוררו וינגנו יהיה ניצחונם במלחמה, והנביא מתאר כיצד זה קרה, "וְבָעֵת הַחֲלוּ כָרְנָה וְתָהֳלָה, נָתַן ה' מַאֲרָבִים עַל גַּנְי עֲמוֹן מוֹאָב וְהָר שְׁעֵיר הַבָּאִים לַיהוּדָה, וַיִּגָּפּוּ".

את המידע הנפלא הזה שעניין השירה הוא דבר גבוה ומרום, ושייך לעולם המלאכים המשוררים לכבודו של בורא עולם, ידע שאול המלך והבין שכשם שעל ידי שירת המלאכים ושירת הלויים מתעוררת השראת השכינה, כך אם יביאו לפניו אדם שבקי ברוזים עליונים, שישיר וינגן לפניו, תסתלק ממנו רוח הטומאה שהביאה אותו לעצבות, ותשוב אליו רוח הקדושה שהיתה עימו. וכך נמצא דוד בן ישי כאיש הראוי ביותר לתפקיד, והוא הוזמן לארמון המלוכה, וכך סובבו מ שמיים שדוד המלך יתחיל להתקרב לבית המלכות בדרכו אל הכתר.

"המלך דוד" ביאור על ספר שמואל א' בשפה קלה וקולחת, עם מסרים לחיזוק האמונה של דוד המלך. ממתין לך באתר: "אופקים בוקס"

"המלך דוד"

ביאור על ספר שמואל א', בשפה קלה וקולחת, עם מסרים לחיזוק האמונה בדרכו של דוד המלך.

ממתין לך באתר: "אופקים בוקס"

שותפים!
ממשיכים בבניה
ולכם יש לכם אפשרות להיות שותפים בכל הזכויות שיהיו במקום!
ניתן להנציח להצלחת/לרפואת/לע"נ
03-8000770

בשפה קלה וקולחת
מסרים לחיזוק האמונה
של דוד המלך
"שיעורי הרב יגאל כהן"
פרק חמישה: אמונה ומצוות
שבת, ראשית חזון עובדיה
דוד המלך כהן: 05-4844400
א. דוד המלך: 05-4844400
בית המדרש: 05-4844400

לאשת החיל

מתנות קטנות

"אין אנחנו מספיקין להודות לך... על אחת מאלף אלפי אלפים... הטובות ניסים ונפלאות שעשית עמנו..."

כמה שדבר ונכתוב מהיום עד מחר על כמה צריך להעריך את היומיום ואת המתנות "הקטנות" שהקב"ה נותן לנו, לעולם לא נספיק לתאר את החסדים שהקב"ה עושה איתנו כל רגע ורגע.

זה נושא שכביכול נראה שאנחנו חוזרים עליו, אבל אין חשוב ממנו. הוא נותן את הכוח והתעצומות לכל הרבדים האחרים של החיים. זה נותן כוח לשמוח כשעצוב, זה נותן כוח לעמול כשאין סבלנות, זה נותן כוח לחייך גם כשלא בא. ובכלל - זה פשוט נותן כוח לחיות.

אין משהו שצריך להתחזק בו יותר מזה. גם אם את רחוקה משמירת תורה ומצוות וגם אם את מאוד קרובה הרבה שנים.. זה רלוונטי לחיזוק בכל הגילאים ובכל המצבים.

ישנם כל כך הרבה סיפורים מסביב שגורמים לנו להעריך את השגרה ה"משעממת" והטובה שלנו. כמה צריך להודות ולשמוח, לרקוד מאושר שיש לנו המון מטלות בבית שלנו, שאנחנו בבית בכלל ולא מסתובבים בבתי חולים או במקומות אחרים רח"ל.

כמה צריך להודות על כל איבר שמתפקד בלי שבכלל נדע מה תפקידו, כי רק כשכואב משהו מתחילים לברר מה הוא עושה ונזכרים להעריך עד כמה הוא לא עשה בעיות עד עכשיו.

בעלי מכיר בחור צעיר שגולד עם 'גן' מסוים שגורם לגוף שלו לא לייצר כדוריות דם לבנות, מאז שהוא נולד ברוך השם ידעו את זה ומאז הוא מטפל בעצמו ונוטל תרופות שיכניסו לו לגוף את מה שהוא לא מייצר באופן טבעי. אם הוא לא ייקח את התרופה בזמן או בכלל לא, כמובן שיהיה חשוף לסכנת חיים ממשית.

חסד השם שנתן חכמה לרפואה ושיש תרופה לכך. אבל מיד זה היכה בי וקלטתי עד כמה אנשים וילדים בעולם - הקב"ה מחייה אותם כל כך הרבה שנים עם כדוריות דם לבנות ואדומות, בלי שום בעיה.. כמה תינוקות נולדים בכל רגע, וכמה בכל משפחה, יש ילדים שואים להם שום מושג שיש כדוריות כאלה ומה תפקידם. כי זה פשוט עובד, ואין צורך לדרוש אחרים.. זה מדהים. אנחנו מודעים לכך בכלל? אנחנו מודים לבורא עולם כל יום על האיברים הפנימיים שלנו שעובדים עוד רגע ועוד רגע? או שאנחנו בוחרים להגדיל את מה שחסר ומתחננים שיקרה, בלי לשים לב שאנחנו לא מספיק מודים על מה שכן יש?

כי אדם שלא מייצר כדוריות דם לבנות, יודע להודות על הכול, הוא מעריך שהשפעת לא התסבכה לאשפוז מורכב ושהגוף שלו יכול להתמודד עם צינון. הוא היה בבתי חולים הרבה פעמים בחיים שלו, וגם שם ראה ילדים במצבים קשים הרבה יותר משלו, וידע להודות לבורא עולם שזה העניין שלו בחיים ולא משהו אחר. אז באנה נודה על כל דבר קטן לפני שיזכירו לנו שהוא קיים.

עצם המחשבה הזו היא כבר מעודדת, היא כבר משמחת ונותנת כוח. הרצון להודות ולראות את הטוב בחיים הוא נותן אנרגיות חיוביות. אז רק לא נשכח את זה ולא נתבלבל. נכון, צריך להתפלל ולבקש על מה שהיינו רוצים שיהיה ועדיין אין, אבל לא נצבע את כל התמונה בשחור. לא נתמקד רק בנקודה שאין, הפוך - נתמקד בכל הנקודות המרובות שיש.. כל היום, כל הזמן, נשקיע בזה זמן ומחשבה. מה יש לי? מה טוב בי? מה טוב לי? זהו. תישארו, ש. ננשמי את הטוב הזה, תכניסי אותו טוב טוב לריאות, שיתן לך כוחות ברעיים של נמיכות רוח, שכנאה יבואו. ותשתדלי לא ללכת במחשבה למקום של: "כן, אבל אם היה משהו אחר הייתי יותר שמחה..." כי זה יצר הרע. הוא רוצה להגדיל לך את מה שאין, ולהטביע אותך בייאוש.

הקב"ה הוא הטוב האמיתי, הוא יודע הכול. מה שאין לך כרגע זה הכי טוב לכתחילה עבורך. תפקידנו על התמקד בטוב, רק זה ייתן לנו שמחה בעולם הזה, וכוחות להתמודד גם עם מה שקשה. זה הכוח של אמנה שרק באמצעותו ניתן לעבור את העולם הזה בשפיות ובשמחת הלב. שבת שלום!

מוסר עם סיפור

מאת הרב יעקב עמר שליט"א

מי שברך ל... לפי

ביום ראשון יחול יום פטירתו של משה רבנו ז' באדר, נוהגים לעשות באדר שני. וידוע שמיים לדתו של משה רבנו בפרשת שמות ועד סוף החמש בבל פרשה מוזכר משה רבנו חוץ מפרשה אחת 'תצוה' והסבה לכך פמבאר בפר"ל הוא שלאחר חטא העגל פנה 'משה' אל הקב"ה ואמר לו "אם אין מחני נא מספרך אשר כתבת" וקלטת חכם אפלו על תנאי היא באה (מכות יא.). והנה יש פאן נקדה מחזקת ביותר, זה כוחו של מנהיג לקחת אחריות עד כדי כך שפונה אל ה' תברך אם אתה לא סולח לעם ישראל אני מבקש תמחה את שמי מספרך.

ונביא מעשה בענין הרגישות של המנהיגים, אבל צריכים לדעת שזה הרגישות

פנינים מהפרשה

"ויקם משה את המשכן"

איתא במדרש (תנחומא פקודי סימן יא) בענין בניית המשכן בזה"ל, כיון שגמרו מלאכת המשכן, היו יושבין ומצפין אימתי תבוא שכניה ותשרה בו, והיו מצטערין הכל, מפני שלא שרתה שכניה עליו. מה עשו, הלכו להם אצל חכמי לב, אמרו להן ומה אתם יושבין, העמידו אתם את המשכן ותשרה שכניה בינותינו. היו מבקשין להעמידו ולא היו יודעין ולא יכולין להעמידו, וכשהן חושבין להעמידו הוא נופל. מיד הלכו להם אצל בצלאל ואהליאב אמרו להם בואו אתם והעמידו המשכן, שאתם עשיתם אותו שמוא על ידכם ראוי לעמוד. מיד התחילו להעמידו ולא יכלו. התחילו מסיחין ומרננין ואומרים ראו מה עשה לנו בן עמרם שהוציא את ממונינו במשכן הזה והכניס אותנו לכל הטורח הזה ואמר לנו כי הקדוש ברוך הוא יורד מן העליונים ושורה בתוך יריעות עזים שנאמר ושכנתי בתוכם. ולמה לא היו יכולין להעמידו, אלא שהיה משה מיצר על שלא נשתתף הוא עמהן במלאכת המשכן. כיצד, הנדבה נתנה על ידי ישראל, והמלאכה נעשית ע"י בצלאל ואהליאב וחכמי לב. ולפי שהיה משה מיצר, העלים הקדוש ברוך הוא מהם ולא היו יכולין להעמידו. כיון שהטיחו פניהם מכל מקום ולא היו יכולין להעמידו, נכנסו כל ישראל אצל משה אמרו משה רבינו כל מה שאמרת לנו עשינו, וכל מה שצויתנו ייתנו ולהוציא נתנו הכל. והרי כל המלאכה לפניך שמא חסרנו שום דבר או יותר על כל מה שאמרת לנו ראה הכל לפניך. והיו מראין לו כל דבר ודבר, שנאמר ויביאו את המשכן אל משה וגו', וכתב ויבא משה את כל המלאכה וגו', אמרו לו לא כך וכך אמרת לנו לעשות, אמר להם הן, וכן על כל דבר ודבר. אמרו לו ואם כן למה אינו עומד, שהרי כבר נצטערו בצלאל ואהליאב וכל חכמי לב להעמידו ולא היו יכולין. והיה משה מיצר על דבר זה, עד שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, לפי שהיית מיצר שלא היה לך עשייה ולא חלק במלאכת המשכן, לפיכך לא יכלו אותן חכמים להעמידו שבבילך, כדי שידעו כל ישראל שאם על ידך אינו עומד שוב אינו עומד לעולם. ואינו כותב לו הקמה אלא על ידך שנאמר ויקם משה את המשכן. עכ"ל המדרש.

והדבר תמוה לכאן מה צורך היה לצער את כלל ישראל בדאגה עצומה כזו עד שהיו סבורים שכל תרומתם בממון רב וכל יגיעתם לבנות את המשכן היה לריק, לפי שאי אפשר להקימו בפועל. ואם מפני צערו של משה שלא היה עמהם בבניה, האמנם ראוי לצער כל כך את כלל ישראל מפני צער זה. ועוד, שאם משום כך, הן היה אפשר לצוות את משה מראש שאף הוא יטול חלק בבניית המשכן והיה שמוא אף הוא, על שהשתתף בבנייתו.

אולם מאת ה' היתה כל זאת ללמדנו לדורות עולם, כי כל עשייה, נכבדת ובעלת תועלת ורוחנית ככל שתהיה, אין לה קיום ללא נגיעת התלמיד חכם שכל עתותיו קדש ללימוד תורה. הוא הגבר הוקם על, אשר אמנם אינו משתתף בפועל בבניה לפי שהיא מבטלת אותו מתורתו, אבל הוראתו ומגעו הקל בעשייה הגדולה והחשובה, הן המעמידות אותה על מתכונתה, עד שבלעדיו היא כאינה.

ומכאן שכאשר מזדמן דבר עסקנות לפני המתגדל בתורה, והוא דבר היכול להיעשות על ידי אחרים, גם אם מדובר במצווה עצומה כבניית משכן לה' בתחתונים, לא יבטל מלימודו שבביל זה. ואם דיאג הלא לא אזכר שיהיה לי חלק בדבר נשגב זה, ידוע יידע כי הוא אשר כל זמנו קדש לתורה, כאשר יהיה תלמיד חכם מופלא, וקל וחומר אם יזכה להיות ממאורי הדור, יהיה הוא המחבר בכוח תורתו את כל חלקי עשייתם של העוסקים במצווה, ובלעדיו לא תוכל פעולתם לנוע ולפעול כראוי. ולפיכך הראה הקב"ה למשה ולישראל כי הנה הגם שכל חלקי המשכן עשויים כראוי, אינם מאומה ללא ידו של משה רבנו, היד הפועלת בעזרה ממעל להשלים את המלאכה ולהעמיד את המשכן על מתכונתו. כמבואר שם בהמשך דברי המדרש, "אמר משה רבש"ע אני יודע להעמידו. אמר ליה עסוק בדין ואתה מראה להעמידו והוא עומד מאליו, ואני כותב עליך שאתה הקמתו. שנאמר ויהי בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחודש הוּקם המשכן, ומי העמידו משה שנאמר ויקם משה את המשכן". ע"כ. שהשייעתא דשמאי המלווה את העוסק בתורה מביאתו למדרגה שעושה מעט מה שבידו, והגם שאינו יודע לעסוק באותה מלאכה משום שהקדיש זמנו לעמל התורה, הקב"ה מעמידו מאליו וגם קורא את הדבר על שם החכם, כי הוא זה שעשאו. ואינו משל בעלמא, אלא באמת הוא עשאו לפי שמבלעדי לימוד תורתו, לא היה הדבר מצליח בידים של העסקנים. וכן ענינו הרוואות בטבע העולם כי כל הצלחתם של העסקנים בהקמת מפעלות חסד ותורה, הוא אך ורק בהיותם מתחת המחסה שגדולי התורה פורסים עליהם ממעל.

ומכאן ישמע בן תורה חכם ויוסף לקח, כי אם חפץ הוא במאד להקים אגודות וארגונים שיש בהם נתינה רבה לכלל ישראל, הדרך הטובה ביותר לכך הוא על ידי שיגדל בתורה בעצמו. שאז, כאשר יפקע שמו ברבים כתלמיד חכם מופלא, די יהיה בהוראתו ובענייתו ידו בעמלם המבורך של אחרים, וכבר יראה את משכן שאיפתו עומד חי וקיים לנגד עיניו (ספר ההקדמות לכן תורה מאת הגאון הרב זמיר כהן שליט"א).

שצריכה להיות בכל אָחד וְאָחד פְּלִפִּי בְּנֵי בֵּיתוֹ כִּי הוּא הַמְּנַהֵג בְּבֵיתוֹ. מְעֵשֶׂה שְׂהֵיָה בְּנֵהָ מוֹנֵית הַסֵּיעַ רַב אָחָד אֶל מֶרֶן הָרֵב שֶׁן זָצ"ל. בְּדֶרֶךְ סֵפֶר אוֹתוֹ רַב לְנֵהָ מוֹנֵית עַל גְּדֻלוֹתוֹ שֶׁל מֶרֶן הָרֵב שֶׁן וְעַל צְדָקוֹתוֹ. עַל גְּאוֹנוֹתוֹ וּפְקוּחוֹ וְטוֹב מְדוּתוֹ וְנְדִיבוֹת לְבוֹ. כֵּל זֶה לֹא דָבָר אֶל הַנֵּהָ, הוּא רָצָה לְדַעַת דְּבָר אָחָד: הָרֵב הַזֶּה נוֹתֵן פְּרֻכּוֹת? עֵנָהוּ בְּנֵהָ. שְׂאֵל הַנֵּהָ אֶת הָרֵב הָאֵם: יְכוּל לְהַצְטַרֵּף אֵלָיו?

לְמָה לֹא! עֵלָה הַנֵּהָ עִם הָרֵב וְנִכְנַס אֶל הַקִּדְשׁ פְּנִימָה. קִפְץ פָּרָאשׁ, נֶשֶׁק אֶת יָדוֹ: הָרֵב, אֲנִי זָקוּק דְּחוּף לְבָרְכָה! עֵנָהוּ מֶרֶן זָצ"ל: תְּבַרְךָ, תְּבַרְךָ. לֹא אֲנִי, זוֹ הַכְּלָפָה שְׁלִי חוֹלָה. שְׂהַרֵב יַעֲשֶׂה לְהַ מִּי שְׂבָרְךָ!

הָרֵב שְׂבָא עִם הַנֵּהָ חָשֵׁב שְׂהוּא מְתַפְּלֵץ, אֲבָל מֶרֶן הָרֵב שֶׁן לִטֵּף אֶת יָדוֹ בְּאֵהָבָה: נְדָאִי, נְדָאִי, צַעַר פְּעַלֵּי חַיִּים. מִיָּד, מִיָּד, נִקַּח סְדוּר.

המשך מוסר עם סיפור

המרחקים שמים וארץ, ופונה אליו שיעשה 'מי שברך' לפלגה. הרי כל אחד מאתנו היה מגיב בצחוק קל... ובמדה ויש בו מדות טובות לומר לו לא עושים מי שברך לפלגים. ובזה זה היה מסתים. אבל מן הרב שך זצ"ל הבין את רגישותו של היהודי הרחוק, וכדי לקרבו פשוט נתן לו הרגשה מדויקת של קרבה ובעקפין הראה שאינו יכול לברך.

המסר אלינו זה המדות, פעמים יש לנו במשפחה הקרובה או הרחוקה אנשים שאינם קרובים מספיק לאבינו שבשמים וקאן קבלנו שעור מאלף ממנו הרב שך זצ"ל כיצד להתנהל, לא בתקיפות ולא בהתקסה או בהתקנה רק בקרבה ובאהבה גדולה. זה התפקיד של מנהיג אמתי, אחי ורעי כל אחד מאתנו הוא מנהיג בבית בשיבה ובכל מקום שיהיה רגישות ואכפתיות יתר לסיבה שלנו. שבת שלום ומברך.

ומן זצ"ל קם עם תשעים שנותיו, נטל סדור ודפדף לקריאת התורה, למי שברך לחולה. קרב לעיניו וקרא ברפז: מי שברך לאבותינו אברהם יצחק יעקב משה אהרן דוד ושלמה, הוא יברך את החולה - פנה אל הנהג הנרגש: מה השם? 'לסי'!

אומר מן 'לסי בת' - פנה שוב אל הנהג מה שם האמא? הנהג נבון, האמא של הפלגה? איני יודע! אז משיבו מן ברך ובלעם, אם אתה לא יודע את השם של האמא - 'מי שברך' אי אפשר לומר, ומן סגר את הסדור, אבל ברכה אפשר לתת. בהחלט, צער בעלי חיים... והנהג יצא פלו זורח ומאשר. זה מעשה מפעים ומרגש, יהודי שרחוק ממשיג התורה בא לענק שפדורו,

פניני הדף היומי

מאת הרב"ג ירון מרדכי זכאי שליט"א

למי שייכת מציאת הבן או האישה מציאת בנו הרי אלו שלו(בבא מציעא דף י"ב)

בסוגינתנו אנו לומדים שאם ילד קטן מוצא מציאה אביו זוכה בה, ובתחילה הגמרא מביאה את טעמו של שמואל שביאר שהטעם הוא שכשילד קטן מוצא מציאה הוא מריצה מיד לאביו וממילא כשהוא הגביה את המציאה הגביה עבור אביו, ור' יוחנן מבאר שאין הכונה לילד פחות מגיל בר מצוה אלא ההגדרה כאן במשנה היא אם הילד סמוך על שולחן אביו אפילו שהוא כבר בחור גדול דינו כילד קטן והמציאה שייכת לאביו ומשום איבה, דהיינו שאם הילד יקח את המציאה לעצמו הדבר יגרום שאביו יכעס שהוא מפרנס דואג לכלכלת הילד ולכל הנצרך לו ואם כן מן הראוי שנתי שמוצא הילד מציאה שיתן אותה לאביו, ומטעם זה מבואר במשנה שגם אישה נשואה שמוצאת מציאה גם בעלה זוכה במציאה, ובשולחן ערוך (חושן משפט סימן ער) מבואר שהאב או הבעל זוכה גם במה שהרויחו בעבודתם.

ובשו"ת איגרות משה (יורה דעה חלק ד סימן מד) נשאל לגבי ילד קטן שהתארח עם הוריו בבית הסבא ומצא הילד מציאה שאין עליה חיוב השבת אביה ולכאורה מציאת קטן שייכת לאביו, אלא שכאן הילד ומשפחתו סמוכים ואוכלים על שולחן הסבא, שגם דואג לכלכלתם במשך כל השנה ואם כן ישנה סברה שהמציאה תעבור אליו, והעלה הרב שכיון שמוטל על האב לפרנס את בנו ובמשך כל השנה הילד נמצא ואוכל בבית הוריו וממילא הוא נחשב כסמוך על שולחן אביו, (ואף שגם הסבא עוזר לבנו) ולכן המציאה שייכת לאבא. ובהקשר לכך נשאלתי בבן נשוי שגר עם הוריו ואישתו מצאה שטרות כסף והסתפק האם צריך לתת את הכסף להוריו, ובספרי שו"ת משפטי אמת (חלק ב סימן ריז) דנתי אם אומרים כאן מציאת אישה לבעלה וממילא נחשב כמציאת הבן הסמוך על שולחן אביו ועיביר להוריו, ושמה הבאתי כמה צדדים לפטור שיש לומר שחכמים תיקנו דוקא כשהבן מצא ולא אומרים שתי תקנות מציאת אישה לבעלה ובן סמוך על שולחן אביו, ועוד שמבואר בטור אבן העזר סימן פד שאישה שעובדת ומרויחה יפה אין זה פשוט לומר שנמצאתה לבעלה וכפרט שהיא המפרנסת, ולכן פסקתי שאין הבן צריך להעביר להוריו את הכסף שנמצאה אישתו ועל כך נאמר מצאה אישה מצא טוב שבת שלום.

המעוניין לרכוש את הדיסק אונקי על כל מסכתות הש"ס הדף היומי ושיעורים בהלכה יצור קשר 0527630352 כמו כן לשמיעת קו הדף היומי העולמי 24 שעות ביממה 055-9302663

שמירת הלשון

מאת הרב אהוד מולאי שליט"א

"לא תגנובו" (ויקרא י"ט י"א)

שלום לעם ישראל היקרים והחביבים נשאלתי מיהודי העובד בחנות, ועושה מלאכת בעל הבית בנאמנות, ששם לב על עובד אחר, שכמעט בכל יום הוא מאחר. והשבוע הוא גם שם לב שהוא מקפיד על "נטילת ידיים", ומכל דבר בחנות הוא נוטל לעצמו מלא חופניים. וכשהזכירו שעובר על איסור "לא תגנוב", כמעט והכה אותו באמצע הרחוב.

ושואל אם מותר לו לספר למעסיק, שפלוגי מועל בתפקידו ואינו רוצה להפסיק, או שאסור לספר משום לשון הרע, כדי שלפלוני לא יגרם רע.

עניתי לאותו יהודי ישר, שאין ספק בכזה דבר. שכאשר הוא ממשיך להזיק לאחרים, את קולו לבעל החנות צריך להרים ולספר על העובד שמועל בכספו, וכל דבר שרואה מחביאי בכפו (חוט שני פרק ו' עמ' תס"ו). ואם הגנב באותה חנות כבר אינו עובד, וביתו מלא ממה שלקח ולזה הוא עד, אם יודע שהמעסיק יוכל להוציא מה שנקלח מהחנות, מותר לו לגלות, מה שעשה הגנב באומנות (כלל י' במ"ח ס"ק א'). ובלבד שישים לב אותו המעסיק, שלא יגרום נזק יותר מן הדין למזיק (כלל י' תנאי ז').

ניתן לשמוע חיזוק קצר (כדקה וחצי) מידי יום בימו בהלכות שמירת הלשון, בטל: 069-2222-077 שולוחה 3 ואחר כך הקש 1. שמעו ותחי נפשכם. כמו כן ניתן לקבל חומר (מיוחד) לזיכוי הרבים בשמירת הלשון בטל. 052-768-3816.

זכר למהצית השקל ומתנות לאביונים

אם ברצונכם לקיים את מצוות מחצית השקל ומתנות לאביונים בהדדור! עשו אותה עם עמלי תורה עניים 100 אברכים שלומדים בכלל יום שלם, וכן למשפחות נוקקות ותרומתכם ימסרו להם ע"י הרב יגאל כהן שליט"א

ביום פורים

ועל ידי זה תקיימו את המצווה בהדדור ותזכו לכל הברכות ככתוב:

"אם אתה משמח את שלי אני משמח את שלך"

500 לוחם עם באמריה
הכור דלם לרי סניף 40

לתרומות חייגו: 03-8000770

יומא טבא לרבנן

בימות נחלת אר יקות
בשנה טובה ושמחת וספר ישרים בש"ח

שאלות ותשובות
יגאל לבי
אחראים - יהודה רזיה
אבן העזר - יהודה סטנט
לסדר ודבר
האנר רבי יגאל כהן שליט"א
האספסוף - יגאל כהן שליט"א

ניתן להשיג בחנויות הספרים
ובמכון "ביע אומר"
רח הרב שדואר 44 מינוק

יגאל אגרום
נדרים
ל"ביע אומר" - הרב יגאל כהן שליט"א בכל עמדות נדרים פלום

ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזכרה ברחבי הארץ רבנים מכולל "ביע אומר" 03-8000770

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב: 20,000 עותקים

נר תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה מהין בת זיוה ע"ה